

Suomalais-venäläinen
KULTTUURIFOORUMI

www.kultforum.org



Российско-Финляндский
КУЛЬТУРНЫЙ ФОРУМ

www.kultforum.natm.ru

XII SUOMALAIS-VENÄLÄISEN KULTTUURIFOORUMIN 2011 LOPPURAPORTTI

SISÄLLYSLUETTELO

1. Suomalais-venäläinen kulttuurifoorumitoiminta ja sen tavoitteet	3
2. Foorumitoimintaa ohjaavat elimet	3
3. Foorumitoiminnan toimeenpano ja henkilöstövoimavarat	4
4. Saranskin foorumin valmistelu ja toteutus	5
5. Partnereiden haku Suomesta ja Venäjältä	5
5.1. Venäläisten tekemät hanke-ehdotukset	5
5.2. Suomalaisten tekemät vastaukset	8
6. Saranskin foorumin osallistujat	10
7. Saranskin foorumin yleisohjelma	12
7.1. Avajaisistunto	12
7.2. Teemaseminaarit ja pyöreän pöydän keskustelu	13
7.2.1. Pyöreän pöydän keskustelu: Koulu ja kulttuuri – taito- ja taideaineet oppilaitosten yhteistyössä	14
7.2.2. Teemaseminaari: Lasten ja nuorten informaatio- ja medialukutaitojen edistäminen yleisissä kirjastoissa	14
7.2.3. Teemaseminaari: Kansallinen kulttuuri ja globalisaatio	14
7.3. Alakohtaiset seminaarit	15
7.4. Ideasta hankkeeksi -neuvontapiste	16
7.5. Partnerineuvottelut foorumissa	17
7.5.1. Neuvottelujen tulokset	19
7.6. Päätösisistunto	20
7.7. Iltaohjelmat	21
7.8. Oheisohjelma	21
8. Foorumin käänös- ja tulkkausjärjestelyt	22
8.1. Käännöstehtävät	22
8.2. Tulkkaustehtävät	22
9. Foorumin tiedotus	22
9.1. Suomenkielinen tiedottaminen	22
9.2. Venäjänkielinen tiedottaminen	24
10. Foorumityöryhmien yhteiskokous	26

SUOMALAIS-VENÄLÄINEN KULTTUURIFOORUMI VUONNA 2011

1. Suomalais-venäläinen kulttuurifoorumitoiminta ja sen tavoitteet

Suomalais-venäläinen kulttuurifoorumitoiminta käynnistyi vuonna 2000. Toiminnan tavoitteena on alusta alkaen ollut edistää Suomen ja Venäjän välistä kulttuuriyhteistyötä niin ruohonjuuritasolla kuin alueellisesti ja valtiollisestikin. Tavoitetta toteutetaan vuoden kestävässä yhteistyöprosessissa, joka huipentuu vuorovuosin Suomessa ja Venäjällä järjestettävään foorumitapahtumaan.

Mukana toiminnassa ovat koko Suomi sekä 12 Luoteis-Venäjän subjektia – Karjalan ja Komin tasavallat, Arkangelin, Kaliningradin, Leningradin, Murmanskin, Novgorodin, Pihkovan, Tverin ja Vologdan alueet, Pietarin kaupunki, Nenetsian autonominen piirikunta sekä vuodesta 2006 alkaen Moskova ja Moskovan alue. Foorumitoimintaa laajennetaan koskettamaan Luoteis-Venäjän lisäksi erikseen sovittavilta osin myös muita Venäjän alueita, eli vuosittain toimintaan liittyy muutama uusi alue. Etusijalla ovat alueet, joilta tulee hanke-esityksiä. Luoteis-Venäjän alueiden lisäksi Saranskin kulttuurifoorumiin osallistui edustajia Mordvan ja Udmurtian tasavalloista, Krasnojarskin ja Permin aluepiireistä sekä Jaroslavljin, Tsheljabinskin ja Tambovin alueilta.

XII Suomalais-venäläinen kulttuurifoorumi järjestettiin 5.–9.10.2011 Mordvan tasavallan pääkaupungissa Saranskissa, Mordvan yliopiston Kansallisen kulttuurin instituutissa ja Mordvan valtiollisessa ooppera- ja balettiteatterissa. Tapahtuman pääteemana oli **Kansallinen kulttuuri ja globalisaatio**.

Aiemmat foorumit on järjestetty Helsingissä 2000, Novgorodissa 2001, Lappeenrannassa 2002, Pietarissa 2003, Turussa 2004, Vologdassa 2005, Kajaanissa 2006, Tverissä 2007 ja Jyväskylässä 2008, Syktyvkarissa 2009 ja Hämeenlinnassa 2010.

2. Foorumitoimintaa ohjaavat elimet

Foorumitoimintaa ohjaavat yhteistyössä suomalainen ja venäläinen työryhmä. Vuodesta 2005 työryhmien puheenjohtajuus on kuulunut maiden kulttuuriministereille. Tällä hetkellä suomalaista työryhmää johtaa Suomen kulttuuri- ja urheiluministeri **Paavo Arhinmäki** ja venäläistä työryhmää Venäjän kulttuuriministeri **Aleksandr Avdejev**.

Suomalaisen työryhmän varapuheenjohtajana toimii opetus- ja kulttuuriministeriön ylijohtaja **Riitta Kaivosoja**. Vuoden 2011 alusta uudistuneen työryhmän jäseninä ovat opetus- ja kulttuuriministeriön taideyksikön päällikkö Paula Tuomikoski, opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuriasianneuvos Maija Lummepero, Taiteen keskustoimikunnan aluepäällikkö Arja Laitinen, työ- ja elinkeinoministeriön ylitarkastaja Martta Halonen, ulkoasiainministeriön Itäosaston osastopäällikkö Nina Vaskunlahti, Suomi-Venäjä-Seuran pääsihteeri Merja Hannus, Etelä-Pohjanmaan ELY- keskuksen työllisyys, yrittäjyys, koulutus ja osaaminen -yksikön päällikkö Leena Ahonen-Lätti, Etelä-Savon ELY- keskuksen työ- ja elinkeinopalveluiden asiantuntija Matti Salmela, Hämeen ELY- keskuksen ylijohtaja Pekka Savolainen, Kaakkois-Suomen ELY- keskuksen toiminnanohjauspäällikkö Eija Karhatsu, Kainuun ELY- keskuksen ylijohtaja Kari Pääkkönen, Lapin ELY- keskuksen neuvotteleva virkamies Hannu Viranto, Pohjois-Karjalan ELY- keskuksen johtaja Ritva Saarelainen, Pohjois-Pohjanmaan ELY- keskuksen johtaja Leila Helaakoski, Satakunnan ELY- keskuksen ylijohtaja Marja Karvonen,

Uudenmaan ELY- keskuksen kulttuuriyksikön päällikkö Juha Mäntyvaara ja Varsinais-Suomen ELY- keskuksen ylijohtaja Pekka Sundman. Suomalainen foorumityöryhmä kokoontui 2. kokoukseen 26.8.2011 Helsingissä opetus- ja kulttuuriministeriössä.

Venäläisen työryhmän varapuheenjohtajana toimii Venäjän federaation kulttuuriministeriön hallinto-osaston pääsihteeri **Juri Shubin**. Työryhmässä on jäsenet 12:sta foorumitoimintaan osallistuvasta Venäjän subjektista: Karjalan tasavallan kulttuuriministeri Jelena Bogdanova, Komin tasavallan kulttuuriministeri Valeri Korobov, Arkangelin alueen opetus-, tiede- ja kulttuuriministeri Ilja Ivankin, Vologdan alueen kulttuuriosaston päällikkö Valentina Ratsko, Kaliningradin alueen kulttuuriministeri Svetlana Kondratjeva, Leningradin alueen kulttuurikomitean puheenjohtaja Vladimir Bogush, Murmanskin alueen kulttuuri- ja taidekomitean puheenjohtaja Sergei Jershov, Novgorodin alueen kulttuurikomitean puheenjohtaja Sergei Bogdanov, Pihkovan alueen kulttuurikomitean puheenjohtaja Aleksandr Golyshev, Pietarin kulttuurikomitean puheenjohtaja Anton Gubankov, Nenetsian autonomisen piirikunnan kulttuurihallinnon johtaja Irina Fomina ja Tverin alueen kulttuuriasiakomitean puheenjohtaja Jelena Shevtšenko.

3. Foorumitoiminnan toimeenpano ja henkilöstövoimavarat

Suomalainen foorumin pääkoordinaattori on opetus- ja kulttuuriministeriön taideyksikön päällikkö **Paula Tuomikoski** ja suomalaisen työryhmän sihteeri on kulttuuriasiainneuvos Maija Lummpuro.

Foorumitoiminnan venäläisenä pääkoordinaattorina toimii Venäjän Federaation kulttuuriministeriön hallinto-osaston johtaja **Juri Shubin**. Venäjällä foorumeiden käytännön järjestelyjä koordinoi Novgorodin alueen kulttuurikomitean suunnittelu- ja tiedotusosaston johtaja Vera Truhina.

Suomen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Suomi-Venäjä-Seuran välillä vuonna 2004 sovitun työnjaon mukaisesti opetus- ja kulttuuriministeriö vastaa foorumityöryhmän toiminnasta ja foorumia koskevasta päätöksenteosta. Suomi-Venäjä-Seura puolestaan huolehtii foorumin käytännön valmisteluista ja toteutuksesta, tiedottamisesta, foorumin kotisivujen ylläpidosta sekä partneritoiminnasta. Yhteistyöstä saatujen kokemusten perusteella työnjako on onnistunut hyvin.

Työnjohdosta Suomi-Venäjä-Seurassa vastaa pääsihteeri Merja Hannus. Kulttuurifoorumien käytännön valmisteluja ovat vuonna 2011 koordinoineet Suomi-Venäjä-Seuran projektikoordinaattori, FM Sisko Ruponen (heinäkuun 2011 loppuun) ja hänen jäätyään äitiyslomalle, projektikoordinaattori, FM Olga Kauppinen (elokuun 2011 alusta alkaen).

Tämän lisäksi tapahtuman järjestelyissä ja jälkihoidossa on kolmen kuukauden jaksoissa avustanut yhteensä viisi korkeakouluharjoittelijaa: Ilona Korpelainen, Päivi Levänen, Natalia Ladyguitcheva, Miia Eerikäinen ja Silja Keränen. Korkeakouluharjoittelijoista Ilona Korpelainen, Miia Eerikäinen ja Silja Keränen olivat myös mukana itse foorumitapahtumassa Saranskissa. Opetus- ja kulttuuriministeriö on tukenut korkeakouluharjoittelijoiden palkkaamista 12 956 eurolla osana foorumitoimintaan ja -tapahtumaan osoitettua valtionavustusta. Seuran muu henkilöstö osallistui foorumin toteutustehtäviin tarpeen mukaan.

4. Saranskin foorumin valmistelu ja toteutus

Saranskin foorumitapahtuman suunnitteluun osallistuivat Suomi-Venäjä-Seura, Suomen opetus- ja kulttuuriministeriö, Venäjän federaation kulttuuriministeriö, Mordvan tasavalta, Saranskin kaupunki ja Novgorodin alueen kulttuurikomitea.

Foorumivalmisteluista ja työnjaosta käytiin ensimmäiset neuvottelut 23.11.2010 Suomi-Venäjä-Seuran ja Mordvan tasavallan järjestäjien välillä. Neuvottelut foorumivalmisteluista käytiin myös opetus- ja kulttuuriministeriön, Suomi-Venäjä-Seuran, Venäjän federaation kulttuuriministeriön ja Mordvan tasavallan edustajien välillä 17.5.2011. Viimeiset valmisteluneuvottelut käytiin Suomi-Venäjä-Seuran ja foorumin isäntien välillä 15.9.2011. Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Suomi-Venäjä-Seuran välillä käytiin useita foorumivalmistelupalavereja.

Kulttuurifoorumitoimintaan liittyvästä hyvästä yhteistyöhengestä kertoo myös se, että Venäjän ulkoministeriö myönsi vastavuoroisesti suomalaisille foorumiosallistujille vapautuksen kertaviisumin konsulaattimaksusta Saranskin kulttuurifoorumiin. Tällainen hyvän tahdon ele isäntämaan puolelta on kuulunut foorumitoimintaan jo useamman vuoden ajan.

Suomessa partnerihausta ja kulttuurifoorumin Internet-sivujen ylläpidosta vastasi Suomi-Venäjä-Seura. Venäjällä vastaavaa tehtävää hoiti Novgorodin alueen kulttuurikomitea.

5. Partnereiden haku Suomesta ja Venäjältä

Vuonna 2011 oli venäläisten toimijoiden vuoro tehdä *hanke-ehdotuksia* eli ehdotuksia mahdollisista yhteistoiminnan kumppaneista ja muodoista. Jos suomalainen kulttuuritoimija kiinnostui jostakin ehdotuksesta, hän teki siihen *hankevastauksen*. Joihinkin ehdotuksiin tuli useita vastauksia suomalaisilta toimijoilta. Näissä tapauksissa yhteen *hankkeeseen* sisältyy useampia *projekteja*. Jokaiselle hankkeelle on annettu oma numeronsa (esim. hanke 35), eri vastaukset taas on merkitty kirjaimilla (esim. 35a ja 35b).

Vähitellen foorumitoiminnassa siirrytään niin sanottuun sekahakuun eli vuosittain sekä suomalaiset että venäläiset toimijat voivat tehdä partneriesityksiä. Saranskin kulttuurifoorumiin pyydettiin hanke-ehdotuksia venäläisiltä toimijoilta, mutta myös suomalaisilla toimijoilla oli mahdollisuus niitä tehdä.

5.1. Venäläisten ja suomalaisten tekemät hanke-ehdotukset

Vuonna 2011 hanke-ehdotuksia tuli yhteensä **312¹** kappaletta. Venäläisten tekemiä ehdotuksia tuli ennätyselliset **306** kappaletta. Koska tänä vuonna venäläisten hanke-ehdotusten tarjonta oli niin kattavaa, suomalaisilta tuli vain **6** hanke-ehdotusta venäläisille toimijoille.

¹ Vuoden 2011 hankkeet ovat nähtävillä osoitteessa <http://www.kultforum.org/hankkeet/2011.html>

Taulukko 1**Hanke-ehdotukset vuosina 2000- 2011**

Foorumi	Hanke-ehdotuksia
Helsinki 2000	38
Novgorod 2001	91
Lappeenranta 2002	69
Pietari 2003	106
Turku 2004	80
Vologda 2005	154
Kajaani 2006	102
Tver 2007	179
Jyväskylä 2008	118
Sykytykar 2009	227
Hämeenlinna 2010	109
Saransk 2011	312

Venäläiset tekivät hanke-ehdotuksensa 10.3.2011 mennessä. Venäläisten hanke-ehdotukset käännettiin suomeksi ja julkaistiin foorumin sivuilla (<http://www.kultforum.org/hankkeet/2011.html>). Muutamia hanke-ehdotuksia otettiin vastaan vielä hakuajan jälkeen.

Alla olevasta taulukosta ilmenee venäläisten tekemien hanke-ehdotusten jakautuminen aloittain. Tänä vuonna suosituimpia aloja olivat *Kirjallisuus, kirjastoyhteistyö, sanataide ja kielihankkeet* (41 hanke-ehdotusta), *Kuvataiteet, elokuva, muotoilu ja käsityötaiteet* (37 hanke-ehdotusta) ja *Musiikki, tanssi- ja äänitaide* (36 hanke-ehdotusta).

Taulukko 2**Vuoden 2011 venäläisten tekemät hanke-ehdotukset aloittain**

Hankkeen ala	Hankenumero	Yhteensä
Poikkitaiteelliset hankkeet – kaikille jotakin	57, 76, 153, 162, 195, 196, 199, 247, 249, 255, 274, 289, 294, 302, 303	15
Lasten ja nuorten poikkitaiteelliset hankkeet, suvaitsevaisuuskasvatus ja sosiaaliset hankkeet	49, 56, 59, 163, 165, 246, 271, 272, 281, 293, 299, 300	12
Koulutus- ja tutkimushankkeet	43, 45, 47, 64, 66, 107, 108, 123, 124, 154, 155, 168, 189, 201, 229, 239, 240, 243, 277, 278, 301	21
Kuvataiteet, elokuva, muotoilu ja käsityötaiteet	3, 23, 33, 67, 73, 86, 102, 103, 111, 115, 116, 117, 132, 139, 151, 158, 175, 176, 177, 179, 185, 188, 204, 205, 207, 233, 234, 236, 252, 258, 259, 261, 276, 280, 286, 295, 297.	37
Lasten ja nuorten kuvataide- ja käsityötaideopetus	19, 29, 30, 39, 78, 79, 81, 82, 92, 93, 94, 104, 127, 128, 145, 161, 164, 191, 209, 224, 242, 251.	22
Musiikki, tanssi- ja äänitaide	9, 12, 15, 16, 17, 28, 34, 71, 85, 87, 98, 110, 129, 135, 144, 147, 169, 186, 190, 194, 206, 213, 216, 217, 219, 222, 223, 226, 228, 237, 248, 256, 273, 275, 279, 292.	36
Lasten ja nuorten musiikinopetus	14, 18, 40, 41, 50, 51, 52, 55, 68, 74, 89, 90, 125, 138, 150, 160, 208, 210, 269, 290, 291	21
Teatteri, nukke- ja musiikkiteatteri, sirkus	2, 4, 13, 24, 25, 75, 91, 106, 114, 133, 134, 137, 182, 193, 198, 203, 214, 225, 230, 231, 253, 254, 298	23

Perinnekulttuuri, kansankulttuuri	8, 38, 58, 61, 63, 72, 83, 84, 88, 97, 100, 130, 140, 141, 142, 143, 152, 159, 171, 187, 197, 200, 202, 215, 221, 232, 235, 306	28
Kirjallisuus, kirjastoyhteistyö, sanataide ja kielihankkeet	1, 5, 6, 7, 10, 11, 21, 26, 31, 32, 35, 36, 44, 60, 62, 65, 69, 70, 77, 80, 101, 113, 119, 122, 148, 156, 157, 180, 183, 184, 212, 227, 238, 245, 262, 263, 266, 267, 268, 296, 305.	41
Museoala, arkeologia ja rakennustaide	20, 22, 99, 112, 118, 126, 174, 181, 211, 218, 220, 241, 244, 257, 264, 265, 270	17
Matkailu	42, 48, 53, 96, 109, 120, 121, 136, 146, 166, 167, 170, 178, 192, 260, 285, 287, 288	18
Kulttuurihallintojen yhteistyö ja ystävyyskaupunkitoiminta	46, 54, 95, 105, 149, 172, 173, 250, 282, 283, 284, 304	12
Sotahistoria	27, 37, 131	3
	Yhteensä	306

Seuraava taulukko esittää venäläisten tekemien hanke-ehdotusten alueellisen jakautuman. Eniten hanke-ehdotuksia tuli Mordvan tasavallasta ja Karjalan tasavallasta.

Taulukko 3

Vuoden 2011 venäläisten tekemät hanke-ehdotukset alueittain

Venäjän alue	Hankenumero	Yhteensä
Jaroslavlın alue	127, 128	2
Karjalan tasavalta	57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 75, 83, 84, 154, 157, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 227, 233, 276, 297, 298, 299, 300, 301, 306	65
Komin tasavalta	3, 69, 70, 100, 101, 148, 158, 225, 234, 235, 236, 241, 253	13
Leningradin alue	95, 211, 215, 216, 222, 223, 240, 257, 261, 264, 266, 287, 288	13
Murmanskin alue	105, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 258	12
Novgorodin alue	85, 102, 143, 145, 146, 152, 153, 207, 208, 209, 210, 212, 221, 230, 231, 232, 242, 267, 292, 293, 294, 296	22
Pihkovan alue	16, 86	2
Pietari	32, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 260, 285, 286	34
Tverin alue	31, 203, 204, 214	4
Marin tasavalta	254, 263, 277	3
Permin aluepiiri	280, 281, 283, 295, 302, 303, 304	7
Arkangelin alue	129	1
Vologdan alue	220, 229, 256, 259, 275	5
Moskova	103, 271	2
Mordvan tasavalta	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 64, 65, 66, 67, 68, 71, 72, 73, 74, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 96, 97, 98, 99, 104, 106, 107, 108, 109, 123, 124, 125, 140, 141, 142, 150, 226, 238, 239, 278, 279, 289, 290, 291, 305	94
Udmurtian tasavalta	126, 147, 155, 206, 213, 237, 269	7

Lipetskin alue	144, 156	2
Baškortostan	149, 205, 224	3
Tšeljabinskin alue	151	1
Krasnojarskin aluepiiri	217, 218, 219	3
Uljanovskin alue	228, 255	2
Samaran alue	262, 265, 272	3
Tulan alue	268	1
Volgogradin alue	270	1
Belgorodin alue	273	1
Tambovin alue	274, 282	2
Dagestanin tasavalta	284	1
	Yhteensä	306

Foorumi järjestettiin tänä vuonna ensimmäistä kertaa Luoteis-Venäjän alueen ulkopuolella. Tämä foorumitoiminnan alueellinen laajeneminen toi mukanaan uusia toimijoita Volgan ja Keskisen Venäjän federaatiopiireistä ja osaltaan selittää hanke-ehdotusten kasvanutta määrää. Tänä vuonna uusina alueina partnerihakuun osallistuivat Krasnojarskin aluepiiri, Lipetskin, Tsheljabinskin, Uljanovskin, Samarán, Tulan, Volgogradin, Belgogradin ja Tambovin alueet sekä Dagestanin tasavalta.

Myös suomalaiset tekivät hanke-ehdotuksia. Kaikki 6 hanke-ehdotusta liittyvät koulutus- ja taidekasvatukseen alaan.

Taulukko 4

Vuoden 2011 suomalaisten tekemät hanke-ehdotukset alueittain ja aloittain

ELY-keskus	Hankenumero	Yhteensä
Uusimaa		
Varsinais-Suomi		
Satakunta		
Häme		
Pirkanmaa		
Kaakkois-Suomi		
Etelä-Savo	311 ² , 312 ²	2
Pohjois-Savo	311 ² , 312 ²	2
Pohjois-Karjala	311 ² , 312 ²	2
Keski-Suomi		
Etelä-Pohjanmaa		
Pohjanmaa		
Pohjois-Pohjanmaa	307 ¹ , 308 ¹ , 309 ¹ , 310 ¹	4
Kainuu	307 ¹ , 308 ¹ , 309 ¹ , 310 ¹	4
Lappi		
Ahvenanmaa		
	Yhteensä	6

¹ Toiminta-alue kattaa kaksi ELY-keskusta

² Toiminta-alue kattaa kolme ELY-keskusta

5.2. Suomalaisien tekemät vastaukset

Suomalaisten toimijoiden oli mahdollista vastata venäläisten hanke-ehdotuksiin täyttämällä vastauslomake kevään 2011 aikana. Yhteensä saatiin 128 vastausta 57 taholta². Myös

² Jotkut suomalaiset organisaatiot tai toimijat vastasivat useisiin hanke-ehdotuksiin.

suomalaisten vastausaktiivisuus kasvoi (vuonna 2009 hankevastauksia tuli Suomessa yhteensä 72).

Seuraavissa taulukoissa on esiteltyä suomalaisilta saadut vastaukset alueittain ja aloittain.

Taulukko 5
Suomalaisten vastaukset alueittain

ELY-keskus	Hankenumero	Yhteensä	Vastaus-organisaatioiden määrä
Uusimaa	23, 31, 109, 112, 118, 131a, 131b, 134, 139, 160a, 160b, 200, 202, 205b, 215, 233, 234a, 236a, 236b, 237, 240, 271, 276a, 276b, 298, 301, 303	27	17
Varsinais-Suomi	17, 69, 70, 77, 85, 88 ¹ , 95 ¹ , 97 ¹ , 110, 113b, 122, 195, 204, 209 ¹ , 219, 235, 274, 293 ¹ , 294a ¹ , 294b	20	9
Satakunta		0	0
Häme	1, 7, 32a, 62, 65, 132a, 132b, 178b, 211	9	3
Pirkanmaa	15, 87, 218, 234b, 264, 275, 298b, 300	8	4
Kaakkois-Suomi	32b, 42, 46, 48, 112b, 117, 118b, 119, 120, 121, 136, 146, 151, 169, 174, 190, 194, 211b, 257, 285, 287, 288	22	3
Etelä-Savo	179	1	1
Pohjois-Savo	161, 163, 286, 299	4	4
Pohjois-Karjala	111, 178a, 193	3	2
Keski-Suomi	86, 116, 128, 205, 242	5	3
Etelä-Pohjanmaa	134b	1	1
Pohjanmaa	8, 88 ¹ , 95 ¹ , 97 ¹ , 209 ¹ , 293 ¹ , 294a ¹	7	2
Pohjois-Pohjanmaa	44, 75, 113a, 119b, 129, 135, 145a, 145b, 152, 166, 173, 177, 184, 187, 196, 204b, 250b, 261, 297	19	5
Kainuu	170, 171, 185, 199	4	1
Lappi	2, 172, 175, 250	4	2
Ahvenanmaa		0	0
	Yhteensä	128	57

¹ Toiminta-alue kattaa kaksi ELY-keskusta

Taulukko 6
Suomalaisten partnereiden vastaukset aloittain

Hankkeen ala	Hankenumero	Yhteensä
Poikkitaiteelliset hankkeet – kaikille jotakin	195, 196, 199, 274, 294a, 294b, 303	7
Lasten ja nuorten poikkitaiteelliset hankkeet, suvaitsevaisuuskasvatus ja sosiaaliset hankkeet	163, 271, 293, 299, 300	5
Koulutus- ja tutkimushankkeet	240, 301	2
Kuvataiteet, elokuva, muotoilu ja käsityötaiteet	23, 86, 111, 116, 117, 132a, 132b, 139, 151, 175, 177, 179, 185, 204a, 204b, 205a, 205b, 233, 234a, 234b, 236a, 236b, 261, 276a, 276b, 286, 297	27
Lasten ja nuorten kuvataide- ja käsityötaideopetus	128, 145a, 145b, 161, 209, 242	6

Musiikki, tanssi- ja äänitaide	15, 17, 85, 87, 110, 129, 135, 169, 190, 194, 219, 237, 275	13
Lasten ja nuorten musiikinopetus	160a, 160b	2
Teatteri, nukke- ja musiikkiteatteri, sirkus	2, 75, 134a, 134b, 193, 298a, 298b	7
Perinnekulttuuri, kansankulttuuri	8, 88, 97, 152, 171, 187, 200, 202, 215, 235	10
Kirjallisuus, kirjastoyhteistyö, sanataide ja kielihankkeet	1, 7, 31, 32a, 32b, 44, 62, 65, 69, 70, 77, 113a, 113b, 119a, 119b, 122, 184	17
Museoala, arkeologia ja rakennustaide	112a, 112b, 118a, 118b, 174, 211a, 211b, 218, 257, 264	10
Matkailu	42, 48, 109, 120, 121, 136, 146, 166, 170, 178a, 178b, 285, 287, 288	14
Kulttuurihallintojen yhteistyö ja ystävyyskaupunkitoiminta	46, 95, 172, 173, 250a, 250b	6
Sotahistoria	131a, 131b	2
	Yhteensä	128

Suomalaisia partnereita eniten kiinnostivat kuvataide-, elokuva-, muotoilu- ja käsityötaidealan hankkeet; kirjallisuus, kirjastoyhteistyö, sanataide ja kielihankkeet; matkailualan hankkeet sekä musiikki-, tanssi- ja äänitaidealan hankkeet.

Seuraava taulukko kertoo, että kaikista 128 vastauksia saaneista hankkeista 74 (57 %) ovat uusia ja 54 (43 %) ovat vanhoja, eli jatkoa aiemmin alkaneelle yhteistyölle.

Taulukko 7
Uusi/vanha yhteistyö

Uusi yhteistyö	1; 2; 7; 15; 44; 62; 65; 69; 70; 75; 77; 85; 86; 87; 88; 95; 97; 109; 110; 111; 113a; 113b; 117; 119a; 119b; 122; 131a; 131b; 135; 146; 152; 166; 169; 171; 177; 178a; 178b; 179; 184; 187; 190; 195; 196; 199; 204a; 204b; 205a; 205b; 209; 211a; 211b; 215; 218; 219; 237; 240; 250a; 250b; 261; 271; 274; 275; 276a; 276b; 285; 286; 287; 288; 297; 298a; 298b; 300; 301; 303	74
Vanha yhteistyö	8; 17; 23; 31; 32a; 32b; 42; 46; 48; 112a; 112b; 116; 118a; 118b; 120; 121; 128; 129; 132a; 132b; 134a; 134b; 136; 139; 145a; 145b; 151; 160a; 160b; 161; 163; 170; 172; 173; 174; 175; 185; 193; 194; 200; 202; 233; 234a; 234b; 235; 236a; 236b; 242; 257; 264; 293; 294a; 294b; 299	54
kaikki yhteensä		128

6. Saranskin foorumin osallistajat

Saranskin kulttuurifoorumiin 5.–9.10.2011 osallistui yhteensä **256** henkilöä, joista **120** oli suomalaisia ja **136** venäläisiä.

Suomalaisten osallistujien ilmoittautumisten vastaanottamisesta vastasi Suomi-Venäjä-Seuran matkatoimisto Venäjän Matkat. Foorumin matkapaketti sisälsi: linja-autokuljetukset Helsinki-Pietari-Helsinki (meno 5.10, paluu 9.10); charter-lennot Pietari-Saransk-Pietari (meno 5.10, paluu 9.10); neljän vuorokauden majoitus Saransk-hotellissa valitun huonekategorian mukaan; ohjelman mukaiset ruokailut; osallistuminen foorumitapahtumaan 5–9.10; materiaalimaksu; matkanjohtajan ja tulkin palvelut; kuljetukset Saranskissa; iltaohjelmat; opastettu kaupunkikiertoajelu ja tutustuminen Ersälle

nimettyyn Mordvan kuvataidemuseoon; tutustumisretki Mordvan kyliin (la 8.10) sekä muu oheisohjelma.

Suomalaiset osallistujat majoittuivat Hotelli Saranskissa, joka sijaitsee kaupungin keskustassa, lähellä foorumitapahtumapaikkoja. Matkapakettihinta riippui valitusta huonekategoriasta sekä muista matkajärjestelyistä. Matkapakettivaihtoehdot olivat 1 hh Superior 693 euroa/hlö; 1 hh Standard 524 euroa/hlö; 1hh Economy 384 euroa/hlö; 2 hh Standard 445 euroa/hlö ja 2hh Economy 328 euroa/hlö. Hinnasta sai 100 euron alennuksen, mikäli ei osallistunut bussikuljetukseen Helsinki-Pietari-Helsinki.

Viimeinen ilmoittautumispäivä Saranskin kulttuurifoorumiin oli 30.6.2011 ja ilmoittautumisessa etusijalla olivat partnerit. Tämän jälkeen tuli kuitenkin yhteydenottoja, ja ilmoittautumisia otettiin vastaan niin kauan kun paikkoja riitti. Tilauslentokiintiö oli 120 matkustajaa. Mordvan tasavalta ja Venäjän federaation kulttuuriministeriö vastasivat charter-lennon järjestelyistä ja kustannuksista.

Lopulliset foorumin partneriparit muodostuivat elo-syyskuun aikana. Venäjältä osallistujiksi kutsuttiin sellaisia venäläisiä partnereita, joita suomalaiset partnerit vastauksillaan olivat valinneet partnereiksi. Partnereiden lisäksi foorumiin osallistui kutsuvieraita niin valtion kuin eri alueidenkin kulttuurihallinnosta.

Taulukossa 8 on kuvattuna kulttuurifoorumin osallistujamäärien kehitys. Saranskin foorumiin osallistui 256 henkilöä. Eniten osallistujia oli Turun foorumissa vuonna 2004 – 350 henkilöä.

Taulukko 8
Kulttuurifoorumien osallistujamäärät vuosina 2000–2011

Foorumi	Osallistujamäärät 2000–2011
Helsinki 2000	144
Novgorod 2001	159
Lappeenranta 2002	300
Pietari 2003	270
Turku 2004	350
Vologda 2005	227
Kajaani 2006	307
Tver 2007	280
Jyväskylä 2008	340
Syktvykar 2009	274
Hämeenlinna 2010	327
Saransk 2011	256

Seuraavissa taulukoissa on eriteltyä suomalaisten ja venäläisten osallistujien roolit ja alueellinen jako Saranskin kulttuurifoorumissa. Molempien maiden osalta partnerit olivat suurin osallistujaryhmä.

Taulukko 9
Kaikki suomalaiset osallistujat alueittain 2011

ELY-keskus	Osallistujia
Etelä-Savon	3
Hämeen	10
Kaakkois-Suomen	3
Kainuun	1

Keski-Suomen	1
Lapin	10
Pirkanmaan	6
Pohjanmaan	4
Pohjois-Karjalan	7
Pohjois-Pohjanmaan	15
Pohjois-Savon	4
Uudenmaan	49
Varsinais-Suomen	7
Yhteensä	120

Taulukko 10**Suomalaisten osallistujien rooli Saranskin kulttuurifoorumissa**

Rooli	Yhteensä
Partneri	61
Partneri ja alustaja	4
Alustaja	11
Järjestäjä (SVS)	6
Järjestäjä + partneri	4
Partneritulkki	1
Tulkki	4
Tiedottaja	1
Suomalaisen työryhmän jäsen	9
Muu osallistuja	19
Yhteensä	120

Taulukko 11**Venäläiset osallistajat Saranskin foorumissa alueittain**

Alue	Yhteensä
Arkangelin alue	2
Vologdan alue	2
Karjalan tasavalta	40
Kemerovon alue	1
Komin tasavalta	7
Krasnojarskin aluepiiri	1
Leningradin alue	9
Mordovian tasavalta	20
Moskova	14
Murmanskin alue	1
Novgorodin alue	11
Permin aluepiiri	1
Pihkovan alue	1
Pietari	17
Tambovin alue	1
Tverin alue	3
Udmurtian tasavalta	2
Tseljabinskin alue	2
Jaroslavlın alue	1
Kaikki yhteensä	136

Taulukko 12**Venäläisten osallistujien rooli Saranskin kulttuurifoorumissa**

Rooli	Yhteensä
Partneri	68

Partneri + alustaja	15
Alustaja	16
Järjestäjä	5
Venäläisen työryhmän jäsen	10
Partneritulkki	14
Tulkki	4
Muut osallistujat	4
Yhteensä	136

7. Saranskin kulttuurifoorumin yleisohjelma³

Suomalaiset foorumiosallistujat saapuivat Saranskiin keskiviikko-iltana 5.10. Venäläiset osallistujat saapuivat saman päivän aikana. Suomalaiset ja venäläiset osallistujat rekisteröityivät foorumiin aamulla 6.10 Mordvan valtiollisessa ooppera- ja balettiteatterissa.

7.1. Avajaisistunto

Avajaisistunnon puheenjohtajina toimivat venäläisen foorumitoiminnan pääkoordinaattori, venäläisen foorumityöryhmän varapuheenjohtaja, Venäjän kulttuuriministeriön hallinto-osaston johtaja Juri Shubin sekä suomalaisen foorumityöryhmän varapuheenjohtaja, opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikan osaston ylijohdaja Riitta Kaivosoja.

Ensimmäisen puheenvuoron käytti Mordvan tasavallan päämies Nikolai Merkushkin. Seuraavaksi kuultiin Venäjän kulttuuriministeri Aleksandr Avdejevin puheenvuoro, jonka jälkeen oli opetus- ja kulttuuriministeri Paavo Arhinmäen puhe. Tämän jälkeen tervehdyksensä esitti Venäjän federaation presidentin Volgan liittovaltiopiirin täysivaltaisen edustajan varahenkilö Leonid Giltshenko.

Foorumin avajaisissa keskusteltiin vuorokeskustelujen kautta aiheista ”Kansallinen kulttuuri ja globalisaatio” sekä ”Kulttuurin ja nykymedian merkitys lasten ja nuorten sosiaalisessa kehityksessä”. Ensiksi mainitusta temasta keskustelivat Venäjän valtiollisen taideinstituutin johtaja Dmitri Trubotshkin ja Helsingin yliopiston dosentti Pasi Saukkonen. Keskustelun moderaattorina toimi Venäjän kulttuuriministeriön hallinto-osaston johtaja Juri Shubin. Kulttuurin ja nykymedian merkityksestä lasten ja nuorten sosiaalisessa kehityksessä keskustelivat Televisiokanava Kulturan sarja- ja teemaohjelmien varajohtaja Arkadi Bederov ja Pohjois-Suomen aluehallintoviraston opetustoimen ylitarkastaja Arja-Sisko Holappa. Moderaattorina toimi opetus- ja kulttuuriministeriön taideyksikön päällikkö Paula Tuomikoski.

7.2. Teemaseminaarit ja pyöreän pöydän keskustelu

Kulttuurifoorumissa järjestettiin kaksi teemaseminaaria: ”Lasten ja nuorten informaatio- ja medialukutaitojen edistäminen yleisissä kirjastoissa” ja ”Kansallinen kulttuuri ja globalisaatio” sekä pyöreän pöydän keskustelu ”Koulu ja kulttuuri – taito- ja taideaineet oppilaitosten yhteistyössä”.

³ Saranskin kulttuurifoorumin ohjelma osoitteessa <http://www.kultforum.org/saransk2011/ohjelma.html>

7.2.1. Pyöreän pöydän keskustelu: Koulu ja kulttuuri – taito- ja taideaineet oppilaitosten yhteistyössä

Kulttuurifoorumin ensimmäisenä päivänä 6.10 klo 14–17.30 järjestettiin pyöreän pöydän keskustelu ”Koulu ja kulttuuri – taito- ja taideaineet oppilaitosten yhteistyössä”. Keskustelutilaisuudessa vaihdettiin kokemuksia oppilaitoksissa tehtävästä kulttuurityöstä ja taidekasvatuksesta, sen perinteistä ja nykypäivästä Suomessa ja Venäjällä. Pyöreässä pöydässä osallistujilla oli pyydettyjen alustusten lisäksi mahdollisuus kuulla ja kertoa toimivista käytännön kokemuksista sekä esittää ajatuksia uusiksi yhteistyömuodoiksi ja -aiheiksi.

Seminaarin puheenjohtajina toimivat Pohjois-Suomen aluehallintoviraston opetustoimen ylitarkastaja Arja-Sisko Holappa ja Valtiollisen taide-, kulttuuri- ja matkailutyöntekijöiden täydennyskoulutuksen akatemian taidekoulutuslaitoksen johtaja Olga Rudneva. Puheenjohtajat avasivat seminaarin, jonka jälkeen kuultiin asiantuntijapuheenvuoroja.

Ensin kuultiin Pohjois-Suomen aluehallintoviraston opetustoimen ylitarkastajan Arja-Sisko Holapan sekä Petroskoin lasten taidekoulun johtajan Valentina Markovan käytännön esimerkkejä kansainvälisestä yhteistyöstä koulun ja kulttuurin välillä. Tämän jälkeen Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston opetustoimen ylitarkastaja Tuomo Laitila kertoi taidekasvatuksen perinteestä suomalaisessa koulujärjestelmässä ja Petroskoin pedagogisen ammattiopiston johtaja Rimma Jermolenko kertoi taideopetusohjelmien toteutumisesta Karjalan tasavallan oppilaitoksissa.

Best practices – käytännön esimerkkejä -osiossa kuultiin kokemuksia Veliki Novgorodin Taidekoulu nro 3:n kuva- ja kansantaiteen laitoksen johtajalta Galina Putjatinalta ja Tverin alueen kulttuuriosaston johtajalta Jelena Shevtshenkolta. Kulttuuritalo Valveen kulttuurijohtaja Katri Tenetz kertoi Taikalamppu-verkostosta ja Oulun kaupungin opetustoimen kulttuuriyhdysohjaaja Satu Jehkonen kertoi oululaisen perusopetuksen kulttuuriopetuksen opetussuunnitelmasta.

Seminaarin jälkeen perjantaina 7.10 klo 9-12 oli tutustumiskäynti Mordvan lasten musiikkisisäoppilaitokseen.

7.2.2. Teemaseminaari: Lasten ja nuorten informaatio- ja medialukutaitojen edistäminen yleisissä kirjastoissa

Foorumin toisena päivänä 7.10. klo 9.00–17.00 järjestettiin teemaseminaari kirjastoalan yhteistyöstä Suomen ja Venäjän välillä.

Seminaarin puheenjohtajina toimivat opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuriasiainneuvos Hannu Sulin ja Venäjän kulttuuriministeriön kirjasto- ja arkistoyksikön johtaja Tatjana Manilova. Puheenjohtajat avasivat seminaarin puheenvuoroillaan aiheesta Kansalliset tavoitteet ja linjaukset lasten ja nuorten informaatio- ja medialukutaitojen edistämiseksi.

Sen jälkeen kuultiin Unescon Information for all -ohjelman Venäjän kansallisen komitean ja kansainvälisen hallintoneuvoston puheenjohtaja Jevgeni Kuzmin alustus aiheesta Informaatiolukutaidon tärkeys kansainvälisen osallistuvan tietoyhteiskunnan muovautumisessa.

Seuraavaksi suomalainen ja venäläinen mediakasvatuksen asiantuntija käytti puheenvuoron. Kemerovon taide- ja kulttuuriyliopiston informaatioteknologian tutkimuslaitoksen johtaja Natalja Gendina puhui aiheesta ”informaatiolukutaidon kehittäminen kirjastoissa yksilötasolla – selkeät edut ja piilouhat”. Opetus- ja kulttuuriministeriön projektisuunnittelija Leena Rantala kertoi kirjastojen medialukutaidon opetussuunnitelmasta.

Best practices – käytännön esimerkkejä -osiossa kuultiin Venäjän valtiollisen nuortenkirjaston, Joensuun kaupunginkirjaston ja A.F. Losevin talo-kirjaston kokemuksista sekä Hämeenlinnan kirjaston Virtuaalipolku-hankkeesta.

Seminaarin jälkeen klo 14–17 tutustuttiin Mordvan kansalliseen kirjastoon.

7.2.3. Teemaseminaari: Kansallinen kulttuuri ja globalisaatio

Perjantaina 7.10 klo 14–16.30 järjestettiin teemaseminaari ”Kansallinen kulttuuri ja globalisaatio”. Seminaarin puheenjohtajana toimi Udmurtian valtionyliopiston professori Svetlana Smirnova. Puheenjohtaja avasi seminaarin, minkä jälkeen alustajat käyttivät puheenvuoronsa.

Ensimmäisen asiantuntijapuheenvuoron käytti Mordvan tasavallan valtionyliopiston Kansallisen kulttuurin instituutin, Mordvan kulttuurin ja nykytaiteen laitoksen johtaja Olga Belomoeva. Tämän jälkeen puhui Suomen kirjailijaliiton varapuheenjohtaja Hannu Niklander.

Best practices –osiossa kuultiin Karjalan tasavallan 1. varakulttuuriministerin Irina Anikinan käytännön kokemuksia etnokulttuuristen keskustusten kehittämisestä. Tämän jälkeen Castrén -seuran puheenjohtaja Ildiko Lehtinen kertoi Hanti-näyttelystä. Myös Vologdan alueen kulttuuri- ja kulttuuriperinnön suojelemisen osaston varapuheenjohtaja Vera Iljashenko sekä suomalais-ugrilaisen kielentutkimuksen professori Janne Saarikivi pitivät puheenvuoron.

7.3. Alakohtaiset seminaarit

Foorumin avajaisistunnon jälkeen alkoivat rinnakkaiset tapahtumat, jotka koostuivat alakohtaisista seminaareista ja partnerineuvotteluista (kts. kohta 7.5). Alakohtaiset seminaarit järjestettiin torstaina 6.10. klo 14.00–17.30 ja perjantaina 7.10. klo 9.00–17.00.

Alakohtaisia seminaareja järjestettiin kahden päivän aikana yhteensä kuusi. Seminaarit pidettiin seuraavista aihekokonaisuuksista: *Kulttuurihallintojen yhteistyö ja matkailu; Museo ja historia; Lasten ja nuorten hankkeet; Visuaaliset taiteet (kuvataiteet, muotoilu, käsityö, valokuva, elokuva); Musiikki, tanssi ja teatteri sekä seminaari Linnasta linnaan.* Alakohtaisten seminaarien tarkoituksena on antaa partnereille mahdollisuus tutustua alansa muihin alkaviin tai menossa oleviin hankkeisiin sekä tarjota tilaisuus solmia uusia suhteita ja mahdollisesti laajentaa yhteistyötä. Seminaareissa perehdytään alustusten kautta kunkin alan ajankohtaisiin kysymyksiin ja partnerit esittelevät lyhyesti omia yhteistyöhankkeitaan.

Linnasta linnaan – hankkeen seminaari kokoontui toisena foorumipäivänä. Linnasta linnaan -yhteistyöhankkeella luodaan Suomessa ja Venäjällä sijaitsevien linna- ja

linnoituspaikkakuntien välille kulttuurimatkailuverkosto. Hankkeen tarkoituksena on edistää kulttuurihistorian ja kulttuuriperinnön tuntemusta ja tukea matkailuelinkeinojen kehittymistä Suomessa ja Venäjän lähialueella. Hanke lähti liikkeelle Museoviraston tuolloisen pääjohtajan Henrik Liliuksen aloitteesta vuonna 2001 Novgorodin kulttuurifoorumissa ja se on yksi merkittävä saavutus suomalais-venäläisessä kulttuurifoorumityössä. Linnasta linnaan -hankkeelle myönnettiin marraskuussa 2010 Kaakkois-Suomi-Venäjä ENPI CBC 2007–2013 -ohjelmasta yli 1 milj. € hankerahoitus.

Alla olevassa taulukossa on esitelty seminaariryhmäjako hankenumeroittain.

Taulukko 13
Alakohtaisten seminaarien jako

Seminaarin nimi	Hankkeiden numerot	Hankkeiden määrä
Kulttuurihallintojen yhteistyö ja matkailu	44, 95a, 109, 113, 119b, 166, 172, 173, 178a, 184, 250a, 250b, 286	13
Museo ja historia	112a, 112b, 118a, 118b, 131a, 131b, 132a, 174, 211a, 211b, 218, 257, 264	13
Lasten ja nuorten hankkeet	8, 88, 97a, 128, 209a, 293a, 299, 300	8
Visuaaliset taiteet (kuvataiteet, muotoilu, käsityö, valokuva, elokuva)	86, 111, 116, 128, 139, 151, 175, 177, 205a, 205b, 233, 234a, 234b, 235, 236a, 236b	16
Musiikki, tanssi ja teatteri	2, 15, 17, 76, 85, 87, 129, 134a, 134b, 135, 160a, 160b, 163, 193, 219, 237, 275, 298a, 298b	19
Linnasta linnaan	42, 48, 120, 121, 136, 146, 285, 287, 288	9

7.4. Ideasta hankkeeksi – neuvontapiste

Ideasta hankkeeksi – neuvontapiste järjestettiin ensimmäistä kertaa perjantaina 7.10 klo 9–12 ja klo 14–17. Neuvontapisteen asiantuntijoina toimivat kulttuuriyrittäjä **Helena Autio-Meloni** ja Norden assosiaation johtaja **Darja Ahutina**. Neuvontapisteen tarkoituksena oli antaa partnereille neuvoa, miten hienosta ideasta muokataan onnistunut kulttuurihanke.

Neuvontapisteen toiminta ei kuitenkaan toteutunut suunnitellulla tavalla. Tiukan partneriohjelman vuoksi pisteellä ei käynyt paljon osallistujia kerralla, ja varsinaisia asiantuntija-alustuksia ei voitu sen takia pitää. Asiantuntijat antoivat halukkaille henkilökohtaista ohjausta ja vastasivat kysymyksiin.

Seuraavissa foorumeissa on tarkoitus jatkaa ja kehittää neuvontapisteen toimintaa niin, että asiantuntijoiden alustuksia pidetään yleisistunnoissa, jotta mahdollisimman moni pääsisi niistä osalliseksi, ja asiantuntijaneuvonta toimisi ajanvarauksella.

7.5. Partnerineuvottelut foorumissa

Suomalais-venäläisen kulttuurifoorumitoiminnan perusajatuksena on alusta asti ollut edistää suomalaisten ja venäläisten ruohonjuuritason toimijoiden yhteistyötä. Tämän tavoitteen keskeisenä toteuttamisvälineenä ovat partnerihaku ja foorumissa järjestettävät partnerineuvottelut.

Kahden päivän ajan partnerit neuvottelivat hankkeistaan tulkin välityksellä. Vuoden 2011 partnerihankkeet ovat luettavissa osoitteessa <http://www.kultforum.org/hankkeet/2011.html>.

Foorumissa oli tarkoitus neuvotella 85 hankkeesta, jotka sisälsivät yhteensä 105 projektia (neuvottelua). Suomesta neuvotteluihin saapui 69 ja Venäjältä 83 partneria neuvottelemaan yhteistyöhankkeesta.

Taulukossa 14 on esitelty partneriprosessin luvut vaihe vaiheelta hanke-ehdotusten teosta toteutuneisiin hankkeisiin asti.

Taulukko 14

Toteutuneet hankkeet ja neuvottelut foorumissa

Hanke-ehdotusten määrä	312
Hankevastausten määrä	128
Hankkeet, joista oli tarkoitus neuvotella Saranskissa	85
Hankkeet, joista neuvoteltiin Saranskissa	82
Projektit, joista oli tarkoitus neuvotella Saranskissa	105
Projektit, joista neuvoteltiin Saranskissa	98

Taulukosta 15 huomataan, että foorumissa toteutuneista 82 hankkeesta 31 (38 %) on jatkoa aiemmin alkaneelle yhteistyölle, ja 51 (62 %) on uutta yhteistyötä. Tämä kertoo siitä, että kiinnostus uusien partnereiden etsimiseen kulttuurifoorumin kautta on suuri. Myös jo aikaisemmin toisensa löytäneet partnerit haluavat osallistua foorumiin uudestaan ja jatkaa yhteistyönsä kehittämistä. Tämän perusteella voidaan todeta, että kulttuurifoorumi palvelee sekä uusia että vanhoja asiakkaita / kulttuurisektorin toimijoita.

Taulukko 15

Vanha/uusi yhteistyö toteutuneista hankkeista foorumissa

	hankkeet
Vanha yhteistyö	31 (38 %)
Uusi yhteistyö	51 (62 %)
	82 (100 %)

Seuraavassa taulukossa on nähtävillä toteutuneet hankkeet aloittain. Eniten neuvotteluja käytiin seuraavilla aloilla: kirjallisuus, kirjastoyhteistyö ja sanataide; kuvataiteet, elokuva, muotoilu ja käsityötaiteet sekä matkailu.

Taulukko 16

Saranskin kulttuurifoorumissa toteutuneet hankkeet aloittain

Hankkeen ala	Hankkeet	Yhteensä
Poikkitaiteelliset hankkeet – kaikille jotakin	196, 199, 274, 294a, 303	5
Lasten ja nuorten poikkitaiteelliset hankkeet, suvaitsevaisuuskasvatus ja sosiaaliset hankkeet	163, 293, 299, 300, uusi1	5
Koulutus- ja tutkimushankkeet	240	1
Kuvataiteet, elokuva, muotoilu ja käsityötaiteet	86, 116, 132a, 139, 151, 175, 177, 204b, 233, 234a, 234b, 236a, 236b, 261, 286, 297	13
Taidekasvatus/kuvataide	128, 145a, 145b, 209	3
Musiikki, tanssi- ja äänitaide	15, 76, 85, 87, 129, 135, 237, 275, uusi2	9
Taidekasvatus/musiikki	160a, 160b	1
Teatteri, nukke- ja musiikkiteatteri, sirkus	2, 75, 134, 193, 298a, 298b	5

Perinnekuulttuuri, kansankulttuuri	8, 88, 97, 100, 152, 171b, 187, 202, 215, 235	10
Kirjallisuus, kirjastoyhteistyö ja sanataide	1, 7, 31, 32a, 44, 60, 62, 65, 77, 101, 113a, 119b, 122, 183, 184a, 184b	15
Museoala, arkeologia ja rakennustaide	112, 112b, 118, 118b, 174, 211, 211b, 218, 257, 264	7
Matkailu	Linnasta linnaan –hanke (42, 48, 120, 121, 146, 136, 285, 287, 288), 109, 166, 178a, 178b,	5
Kulttuurihallintojen yhteistyö	95, 172, 173, 250a, 250b	4
Yhteensä		82

Taulukoissa 17 ja 18 nähdään Saranskin kulttuurifoorumiin osallistuneiden partnereiden määrä alueittain Suomesta ja Venäjältä.

Taulukko 17

Suomalaiset partnerit Saranskin kulttuurifoorumissa ELY-keskuksittain

ELY-keskus	Hankenumerot	Partnereita
Uusimaa	31, 86, 109, 112, 118, 131, 134, 139, 160a, 160b, 202, 215, 233, 234a, 236a, 236b, 237, 240, 298, 303	17
Varsinais-Suomi	77, 85, 122, 132, 235, 274	6
Satakunta		-
Häme	1, 7, 32, 62, 65, 132, 132b, 178b, 211, 257	9
Pirkanmaa	15, 87, 132, 218, 234b, 264, 275, 298b, 300	6
Kaakkois-Suomi	112b, 118b, 151, 174, 211b, 257	3
Etelä-Savo	42, 48, 120, 121, 136, 146, 285, 287, 288	1
Pohjois-Savo	163, 286, 299	4
Pohjois-Karjala	60, 178a, 183, 184b, 193	3
Keski-Suomi	86, 116, 128	1
Etelä-Pohjanmaa		-
Pohjanmaa	8, 88, 95, 97, 209, 293, 294a	3
Pohjois-Pohjanmaa	44, 75, 113, 119b, 129, 135, 145a, 145b, 152, 166, 173, 177, 184a, 187, 196, 204b, 250b, 261, 297	12
Kainuu	76, 100, 101, 171, 199	1
Lappi	2, 172, 175, 250a	5
Ahvenanmaa		-
Yhteensä		69

Yhden hankkeen neuvotteluihin saattoi osallistua useita partnereita eri ELY-keskusten alueilta tai yhdellä partnerilla voi olla useita neuvotteluita.

Taulukko 18

Venäläiset partnerit Saranskin kulttuurifoorumissa alueittain

Venäjän alue	Hankenumero	Partnereita
Arkangelin alue	129	1
Jaroslavlın alue	128	1

Karjalan tasavalta	60, 62, 75, 160, 163, 166, 171, 172, 173, 174, 175, 177, 178, 183, 184, 187, 193, 196, 199, 202, 233, 236, 297, 298, 299, 300	20
Komin tasavalta	100, 101, 234, 235, 236	5
Krasnojarskin aluepiiri	218	1
Leningradin alue	95, 211, 215, 240, 257, 261, 264, 285, 286, 287, 288	9
Mordvan tasavalta	1, 2, 7, 8, 15, 65, 76, 77, 87, 88, 97, 109	16
Murmanskin alue	250	1
Novgorodin alue	85, 145, 146, 152, 209, 293, 294	8
Permin aluepiiri	303	1
Pietari	32, 42, 44, 48, 112, 113, 116, 118, 119, 120, 121, 122, 134, 135, 136, 139	14
Pihkovan alue	86	1
Tambovin alue	274	1
Tsheljabinskin alue	151	1
Tverin alue	31, 204	2
Udmurtian tasavalta	237	1
Vologdan alue	275	1
Yhteensä		83

7.5.1. Neuvottelujen tulokset

Tietoa neuvottelujen tuloksista kerättiin tuloslomakkeilla, jotka jaettiin kaikille osallistujille muun materiaalin mukana. Tavoitteena oli, että neuvottelujen jälkeen sekä suomalainen että venäläinen osapuoli täyttävät oman tuloslomakkeen. Mikäli partneri ei ehtinyt täyttää lomaketta foorumissa, se on ollut mahdollista tehdä foorumin jälkeen sähköisessä muodossa. Suomalaisten täyttämät tuloslomakkeet vietiin foorumin kotisivuille. Venäläisten täyttämät lomakkeet käännettiin ensin suomeksi, minkä jälkeen ne siirrettiin verkkoon. Venäläisten lomakkeet sekä suomalaisten venäjäksi käännetty lomakkeet lähetettiin myös venäläisille kulttuurifoorumikoordinaatioille linkitettäväksi venäläisille Internet-sivuille.

Suomalaisilta toimijoilta saatiin 62 tuloslomaketta ja venäläisiltä 33, eli yhteensä kerättiin 95 tuloslomaketta. Molemmat tai ainakin toinen tuloslomakkeista saatiin yhteensä 73 (74,5 %) neuvottelusta 98:sta foorumissa pidetystä neuvottelusta. Tuloslomakkeita ei ole palautettu 24 (24,5 %) neuvottelun kohdalta, joiden voidaan kuitenkin olettaa toteutuneen. Näin ollen niistä on mahdotonta tehdä tarkempaa analyysiä.

Oheisessa taulukossa on eritelty partnerineuvotteluiden tulokset. Saaduista tuloslomakkeista käy ilmi, että suurin osa käydyistä neuvotteluista (43) johti konkreettisiin toimenpiteisiin tai projektin jatkosuunnitteluun. 28 neuvottelun osalta 98:sta yhteistyö toteutuu, mikäli hankkeelle löytyy rahoitus. Kahden projektin osalta neuvottelut eivät tuottaneet konkreettista tulosta.

Taulukko 19

Neuvottelujen tulokset	Projektin numero	Yhteensä	%
Neuvottelu, josta seurasi konkreettista yhteistyötä	1, 7, 8, 31, 32a, 60, 62, 65,	43	59 %

tai aikomus tehdä yhteistyötä	85, 87, 95a, 109, 112, 113, 151, 171, 215, 257, 274, 298, 118, 119b, 132a, 166, 184, 218, 264, 286, 303, 131a, 131b, 145b, 172, 175, 250, 298b, 286, 152, 129, 135, 163, 261, 233, Linnasta linnaan		
Yhteistyö toteutuu, jos rahoitus järjestyy	15, 76, 100, 101, 122, 128, 196, 202, 236a, 88, 97, 187, 86, 116, 145, 160a, 160b, 178, 193, 234b, 235, 293a, 294a, 300, uusi hanke1, Uusi hanke 2, 297, 275	28	38 %
Neuvottelut eivät tuottaneet konkreettista tulosta	240, 209a	2	2,7 %
Toteutuneet neuvottelut yhteensä		73	74,5 %
Uusi hanke (neuvottelusta on sovittu vasta foorumissa)	uusi hanke 1, uusi hanke 2	2	
Neuvottelut eivät toteutuneet lainkaan	17, 69, 70, 113b, 132b, 134b, 219,	7	6 %
Ei neuvoteltu foorumissa, mutta yhteistyö jatkuu	131	1	1 %
Neuvottelut, joista ei ole saatu tuloslomaketta	76, 77, 100, 101, 183, 184b, 211b, 236b, 112b, 118b, 174, 2, 44, 75, 134, 173, 177, 178b, 199, 204b, 211, 234a, 237, 250b, 299	24	24,5 %

Konkreettisina esimerkkeinä foorumissa sovitusta yhteistyöstä voidaan mainita:

- Hämeenlinnan kaupunginkirjasto ja Mordvan valtionyliopiston kansallisen kulttuurin instituutti aloittavat uuden projektin, jonka tavoitteena on etsiä Suomesta yhteistyökumppaneita instituutin digitointihankkeelle sekä levittää digitoituja mokshan ja ersänkielisiä teoksia myös Suomessa. Lisäksi partnerit linkittävät toistensa kotisivuja omille sivuilleen ja Hämeenlinnan kaupunginkirjasto kääntää Virtuaalipolun sivuja englanniksi ja venäjäksi.
- Turun iltalukio ja Tambovin valtiollinen S.V. Rahmaninovin pedagoginen musiikkikorkeakoulu järjestävät verkkokonferenssin. Konferenssin teemoja ovat muun muassa suomalais-ugrialaisten kielten tutkiminen ja venäjän kielen opiskeleminen Turun oppilaitoksissa.
- Suomi-Venäjä-Seuran Länsi-Suomen piiri ja Karjalan nuorten kansalaisjärjestö Nuori Karjala sopivat teatteriyhteistyöstä. Harrastajanukketeatteri Sisilisko valmistaa näytelmän ”Koirien Kalevala” karjalan, vepsän ja suomen kielellä. Teatteri vieraillee Suomessa syksyllä 2012.
- Musiikkiopisto Arkipelag ja Novgorodin S.V. Rahmaninovin taideopisto sopivat Nordic Dancestation-projektista. Projektin puitteissa on tarkoitus järjestää yhteinen esiintyminen, opiskelijoiden tutustuminen toisiinsa, leikkimielinen kilpailu, workshoppeja sekä opiskelija- ja opettajavaihto.
- Celia-kirjasto ja Tverin alueen M.I. Suvorovin näkövammaisten erikoiskirjasto aloittavat yhteistyön. Projektin puitteissa kirja Domovoi käännetään suomeksi. Tämän jälkeen suomalainen koskettelukirjan valmistaja tekee Celia-kirjaston luonnosten pohjalta kirjasta kolme kopiota. Tverin kirjastolle lähetetään kopio venäjänkielisenä. Lisäksi partnerit

sopivat vierailuyhteistyöstä. Tverin kirjasto kutsuu Celia-kirjaston edustajan tutustumaan kirjastoon ja koskettelukirjakokoelmaan. Celia-kirjasto kutsuu Tverin kirjastosta 2-3 henkilöä seuraamaan kansainvälistä koskettelukirjakilpailua Helsinkiin vuonna 2013, mikäli kilpailu järjestetään.

– Kuopion Tanssistudio the Kuopio Dance Studio Petroskoin taidekoulun sopivat yhteistyön jatkamisesta. Petroskoin taidekoulun 4 muusikkoa ja 3 opettajaa osallistuvat 19.11.2011 Kuopion kaupungin järjestämään taiteen perusopetuksen Tujaus-tapahtumaan, jossa esitellään musiikin, tanssin, kuvaamataidon ja käsityön opetusta Suomessa. Kuopion Tanssistudion ryhmän vierailee Petroskoissa Golden Keys-tapahtumassa huhtikuussa 2012.

7.6. Päätösistunto

Rinnakkaisten ohjelmien päätyttyä kokoonnuttiin perjantaina 7.10.11 klo 17.00 päätösistuntoon. Päätösistunnon puheenjohtajat Venäjän kulttuuriministeriön hallinto-osaston johtaja Juri Shubin ja opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuri-, liikunta-, ja nuorisopolitiikan osaston ylijohtaja Riitta Kaivosoja kertoivat lyhyesti suomalaisen ja venäläisen foorumityöryhmän yhteiskokouksen päätöksistä. Yhteiskokouksessa 6.10. päätettiin, että seuraava kolmastoista kulttuurifoorumi järjestetään Suomessa Joensuun kaupungissa 3.-6.10.2012.

Seuraavaksi päätösistunnossa käytiin keskustelu aiheesta ”Kulttuurin rooli nuorten maailmankuvassa”. Keskustelun moderaattorina toimi Mordvan valtionyliopiston Kansallisen kulttuurin instituutin johtaja Tatjana Sidorkina. Keskustelijoina olivat Tampereen yliopiston nuorisotutkimuksen professori Helena Helve ja Kemerovon valtiollisen kulttuuri- ja taideyliopiston informaatioteknologian tutkimusinstituutin johtaja Natalja Gendina.

Keskustelun jälkeen tervehdyksensä esittivät Venäjän ulkoministeriön humanistisen yhteistyön ja oikeuksien osaston varajohtaja Mihail Horev, Suomen Venäjän suurlähetystön ministeri Mikko Hautala sekä Joensuun kaupunginjohtaja Kari Karjalainen, joka toivotti osallistujat tervetulleiksi Joensuun kulttuurifoorumiin vuonna 2012.

Puheenvuorojen jälkeen nähtiin kulttuuriesitys.

7.7. Iltaohjelmat

Iltaohjelmat luovat puitteet vapaamuotoiselle kanssakäymiselle osallistujien kesken. Iltaohjelmassa olivat isäntien järjestämät vastaanotot kulttuuriohjelmineen. Ensimmäisenä iltana 6.10. foorumin osallistujille järjestettiin mordvalaisten kansallispukujen innoittama muotinäytös Mordvan valtiollisessa ooppera- ja balettiteatterissa. Esityksen jälkeen Tasavallan talolla pidettiin Mordvan tasavallan päämiehen Nikolai Merkushkinin iltavastaanotto.

Torstaina 7.10 iltahjelmassa oli vierailu Johannes-Bogoslovin munkkiluostarissa, jonka jälkeen pidettiin Mordvan tasavallan kulttuuriministerin Pjotr Tultajevin iltavastaanotto Makarovkan kylän matkailukeskuksessa.

Lauantaina 8.10 osallistujille tarjottiin mahdollisuus nähdä Mordvan kansallisessa draamateatterissa rock-ooppera Erjamon par (Elämän arkku).

7.8. Oheisohjelma

Neuvottelujen ja seminaarien välillä osallistujilla oli mahdollisuus tutustua Saranskin nähtävyyksiin kaupunkikiertoajeluilla sekä näyttelyihin.

Lauantaina 8.10 järjestettiin retkipäivä. Osallistujilla oli mahdollisuus valita yksi viidestä retkestä, jotka tehtiin Mordvan kyliin. Ensimmäinen retki tehtiin Starošaigovin piiriin. Retken aikana vierailtiin Staraja Terizmorgassa mokšalaisen kansallisen kulttuurin keskuksessa, ulkoilmamuseossa ja nunnaluostarissa. Toisena retkikohteena oli Ardatovin piiri, jossa vierailtiin Kazanskaja Kljutshevskajan munkkiluostarissa. Lisäksi tutustuttiin Ardatovin kotiseutumuseon näyttelyyn ja tämän yhteydessä olleeseen huopatossunäyttelyyn. Kolmas retki suuntautui Temnikovin kuntapiiriin, jossa tutustuttiin mm. Sanaksarin Jumalanäidin syntymän luostariin. Neljäntenä retkikohteena oli Kotškurovan piirin Podlesnaja Tavlan kylä. Retken aikana vierailtiin lasten kokeellisessa puunveistokoulussa ja etnografisessa museokeskuksessa. Viides retki tehtiin Krasnoslobodskin kaupunkiin, jossa tutustuttiin kulttuurikeskukseen ja käytiin Pyhän Nikolaos Ihmeidentekijän lähteellä. Kaikilla retkillä osallistujille järjestettiin lounas, jossa tarjottiin kansallisen keittiön perinneruokia.

8. Foorumin käänös- ja tulkkaustehtävät

8.1. Käännöstehtävät

Kolmannesta Lappeenrannan suomalais-venäläisestä kulttuurifoorumista lähtien partnerilomakkeiden käänöstehtävät on toteutettu yhteistyössä suomalaisten ja venäläisten yliopistojen kanssa. Vuonna 2011 Karjalan tasavallan Petroskoin valtiollisen yliopiston suomen kielen ja kulttuurin opiskelijat ja lehtori osallistuivat foorumin käänösten tekemiseen.

Opiskelijoiden tehtävänä oli kääntää ensin venäläisten tekemiä partneriehdotuksia suomeksi ja sen jälkeen suomalaisten tekemiä vastauksia venäjäksi.

Käännöksiä tekivät 14 opiskelijakääntäjää ja käänökset tarkisti yliopiston lehtori, Suomi-Venäjä-Seuran projektikoordinaattori ja korkeakouluharjoittelijat. Hanke-ehdotusten ja vastausten runsaasta määrästä johtuen Suomi-Venäjä-Seuran projektikoordinaattori ja korkeakouluharjoittelijat tekivät osan käänöksistä.

8.2. Tulkkaustehtävät

Kulttuurifoorumin avajais- ja päätösisunnot sekä teemaseminaarit ”Lasten ja nuorten informaatio- ja medialukutaitojen edistäminen yleisissä kirjastoissa” ja ”Kansallinen kulttuuri ja globalisaatio” tulkattiin simultaanisesti. Simultaanitulkkeina toimivat Jevgeni Bogdanov, Pavel Leskinen, Andrei Tsinovski ja Toivo Tupin.

Alakohtaisissa seminaariryhmissä tulkkeina toimivat Tatjana Islamaeva, Mirja Kemppinen, Pavel Leskinen, Julia Marfitsina, Aleksei Tsykarev sekä Toivo Tupin.

Partnerineuvottelutulkkeina toimivat Karjalan tasavallan valtiollisen yliopiston 14 suomen kielen ja kulttuurin opiskelijaa sekä Suomi-Venäjä-Seuran korkeakoulunharjoittelija Ilona Korpelainen. Opiskelijatulkit Petroskoista olivat Alena Batshaldina, Aino Vasiljeva, Alena Vinogradova, Jelena Gagarina, Anna Zvezdina, Ilma Kjabjaleva, Timofei Kurbatov, Kristina Nebaba, Eila Pavilainen, Eila Rinne, Julija Savtshenko, Ksenija Shkiperova, Jelena Nosova ja Marija Dunajeva.

9. Foorumin tiedotus

9.1. Suomenkielinen tiedottaminen

Partnerihausta tiedottaminen talvella 2011

Kulttuurifoorumista tiedottaminen perustuu eri verkostojen hyödyntämiseen. Suomi-Venäjä-Seura laati partnerihausta tiedotteet, joita lähetettiin vuoden alusta. Tiedotteita lähetettiin niin kirjeitse kuin sähköpostitsekin hyödyntäen foorumitoiminnan yhteyshenkilöitä sekä Venäjä-toiminnan, kulttuurin ja taiteen tiedotuskanavia. Tiedotteet jakautuivat yleistiedotteisiin ja eri kanavia varten profiloituihin tiedotteisiin.

Kulttuurifoorumitoiminnan Internet-sivut

Tiedottamisen pääkanavana toimivat Suomi-Venäjä-Seuran ylläpitämät kulttuurifoorumitoiminnan verkkosivut: www.kultforum.org. Verkkosivuja päivitetään jatkuvasti foorumivalmistelujen edetessä Suomi-Venäjä-Seuran omien henkilöstöresurssien voimin.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä alueellisten taidetoimikuntien ja maakuntaliittojen rooli

Kuten aiempinakin vuosina, alueelliset hallintoelimet ja taide- ja kulttuurialan keskusjärjestöt osallistuivat aktiivisesti tiedotustoimintaan välittämällä tiedotteita eteenpäin verkkosivujensa ja sähköpostilistojensa kautta omille sidosryhmilleen.

Tiedotus- ja infotilaisuuksia kulttuurifoorumista järjestettiin seuraavasti:

- Ensimmäinen tiedotustilaisuus vuoden 2011 partnerihausta ja Saranskin foorumista järjestettiin Oulussa 22.3. Tilaisuuden pääisäntä oli Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ja tilaisuuden järjestelyyn ja siitä tiedottamiseen osallistui aktiivisesti Oulun läänin taidetoimikunta.
- Seuraavien Kuopion 4.4. ja Mikkelin 7.4. tiedotustilaisuuksista vastasi Itä-Suomen aluehallintovirasto.
- Viimeisen tiedotustilaisuuden 5.5. järjesti vuoden 2012 foorumi-isäntä Joensuun kaupunki. Tässä tilaisuudessa keskityttiin vuoden 2011 partnerihaun ja Saranskin foorumin lisäksi Joensuun vuoden 2012 foorumin suunnitteluun.

Infotilaisuuksissa on jaettu foorumiesitettä. Esitettä käytetään markkinoinnissa sekä ennen foorumitapahtumaa että itse foorumissa.

Muut merkittävät Venäjä-toiminnan sekä kulttuurin ja taiteen tiedotuskanavat

Suomi-Venäjä-Seura lähetti viime vuoden tapaan tiedotteita julkaistavaksi eri taiteen ja kulttuurin alan keskeisille järjestöille ja Venäjä-toimijoiden verkostoille, joita toivottiin välittämään tietoa eteenpäin omia kanaviaan pitkin. Tiedotteet profiloitiin jokaisen kohderyhmän mukaan vastaamaan niiden tarpeita. Näillä tiedotuskanavilla oli oma merkityksensä tiedon leviämässä.

Suomi-Venäjä-Seuran suoraan tekemä tiedottaminen

Tiedotteita partnerihausta ja foorumitapahtumasta lähetettiin erittäin laajalle joukolla, mm. foorumipostituslistalla oleville henkilöille. Listalla on yli 500 henkeä, jotka ovat aiemmin osallistuneet foorumitoimintaan. Postituslistan kautta lähetetään vain pieni määrä viestejä vuodessa, jotta niiden uutisarvo säilyisi.

Suomi-Venäjä-Seura käyttää myös jäsenilleen (n. 15 000) suunnattuja tiedotuskanavia foorumitoiminnasta tiedottamiseen. Seuran jäsenlehdessä on julkaistu ilmoitus partnerihaun alkamisesta (Kontakt 1/2011), suomalaisten hanke-vastausten keruusta (2/2011), tiedote foorumi-tapahtumasta (3/2011), sekä raportti foorumin tuloksista (4/2011). Keskusseuran lisäksi piirijärjestöt välittävät tiedon partnerihausta ja foorumista osastoilleen ja jäsenilleen.

Tiedotteet foorumitapahtumasta tiedotusvälineille

Kulttuurifoorumissa Saranskissa järjestettiin lehdistötilaisuus, johon osallistuivat mm. maiden kulttuuriministerit. Tiedotusvälineille valmistettiin tilaisuudessa jaettavia tiedotteita. Suomi-Venäjä-Seura palkkasi edellisten vuosien tapaan venäjänkielisen tiedottajan valmistelemaan venäjänkielisiä tiedotteita ja haastatteluja. Foorumin tiedotusmateriaalien valmistamiseen osallistui projektikoordinaattorin lisäksi myös Suomi-Venäjä-Seuran tiedottaja Outi Alava.

9.2. Venäjänkielinen tiedottaminen

Vuoden 2000 foorumin yhteydessä ulkoasiainministeriö esitti toivomuksenaan, että foorumitiedotuksessa panostettaisiin venäjänkielisen informaation tuottamiseen foorumista. Näin meneteltiin myös Saranskin foorumin yhteydessä. Edellisten foorumeiden tapaan venäjänkielisestä tiedotuksesta huolehti Media Comnatel Oy:n toimitusjohtaja Natalia Erchova, joka laati työtehtävistään seuraavan raportin 26.10.2011.

Saranskin kulttuurifoorumista ja sen valmisteluista tuotettiin neljä tiedotetta: yksi tiedote ennen foorumia 27.9., kaksi tiedotetta foorumin aikana 6.10 ja 7.10 ja lopullinen tiedote foorumin jälkeen 15.10. Tiedotteita lähetettiin Suomessa, Baltian maissa ja Pohjoismaissa toimiville venäläisille ja venäjänkielisille toimittajille ja kirjeenvaihtajille, Venäjällä toimiville tietotoimistoille, järjestöille ja toimittajille, foorumityötä koordinoivalle Novgorodin alueen kulttuurikomitealle, ulkomailla toimiville venäjänkielisille tiedotusvälineille ja useimmille järjestöille. Tiedotteita oli julkaistu monissa lehdissä ja Internet-julkaisuissa, mm. Ukrainassa, Liettuassa, Norjassa, Ruotsissa, Itävallassa, Irlannissa ja Kirgisiassa.

Ennen Saranskin kulttuurifoorumia tehtiin haastattelut Venäjän kulttuuriministeriön hallinto-osaston johtajan, venäläisen koordinaattorin Juri Shubinin kanssa foorumin toiminnasta; Venäjän kulttuuriministeriön osaston varajohtajan Tatjana Manilovan kanssa vuoden 2010 XI kulttuurifoorumiin liittyvästä suomalais-venäläisestä kirjastoyhteistyöstä ja vastaavasta teemaseminaarista sekä Suomen kulttuuri- ja urheiluministerin Paavo Arhinmäen kanssa suomalais-venäläisistä kulttuurisuhteista ja Taiteen ja kulttuurin Venäjä-ohjelman toteuttamisesta. Saranskin foorumin aikana ensimmäinen tiedote ja Juri Shubinin sekä Tatjana Manilovan haastattelut jaettiin kirjeenvaihtajien ja osallistujien keskuudessa sekä lähetettiin kulttuurifoorumin venäjänkielisen Internet-sivuston ylläpitäjä Aleksandr Zharkoville seuraavaa tiedottamista varten.

Foorumin aikana tehtiin useita haastatteluja partnereiden ja osallistujien kanssa. Näitä

käytettiin osittain foorumitiedotteissa sekä radio-, Internet ja lehtijutuissa. Haastatteluja tehtiin mm. Karjalan tasavallan nukketeatterin johtaja Ljubov Vasiljevan ja hänen yhteistyöpartnerinsa Pohjois-Karjalan Taidetoimikunnan edustaja Jyrki Tammisen kanssa. Myös "Linnasta linnaan" -teemaseminaarin osallistujan ja suomalais-venäläisen EU:n rahoittaman yhteistyöhankkeen partneri Irina Lukkarisen kanssa tehtiin haastattelu projektin toteuttamisesta.

Kulttuurifoorumin aikana nauhoitettiin seuraavaa tiedotustyötä varten avajais- ja päätösistuntojen puheita, keskusteluja, "pyöreän pöydän" ja teemaseminaarien esityksiä, Suomen ja Venäjän kulttuuriministereiden Paavo Arhinmäen ja Aleksandr Avdejevin tiedotustilaisuus sekä seuraavan kulttuurifoorumin isännän - Joensuun kaupungin kaupunginjohtajan Kari Karjalaisen tervehdys.

Saranskin foorumissa tiedotus- ja kuvaustyötä tehtiin yhteistyössä Valtiollisen kulttuurilaitoksen Novgorodin informaatiokeskuksen johtajan Aleksandr Zharkovin kanssa. Zharkov johtaa kulttuurifoorumin venäjänkielisten Internet-sivujen ylläpitoa. XII kulttuurifoorumin jälkeen saadut tiedotusmateriaalit on toimitettu Novgorodin alueen kulttuurikomitean venäläiselle foorumikoordinaattorille sähköisessä muodossa.

Kulttuurifoorumin arkistoa varten kerättiin Saranskin kulttuurifoorumista venäjänkielisissä tiedotusvälineissä julkaistuja materiaaleja ja uutisia.

Saranskin foorumitiedotuksessa työskenteli seuraavien tahojen toimittajia ja kirjeenvaihtajia: GTRK Mordovia (Mordvan valtion TV-kanava), "Izvestia Mordovii" -lehti, "Rossijskaja gazeta", TV-kanava "Rossija", VF "Kultura" – TV-kanava, Valtiollinen Mordvan tasavallan virallinen Internet-sivusto, tiedotustoimisto "Cheljabinsk.ru", Telekompanija TV-21 (Murmansk ja Murmanskin alue), "Vechernij Saransk" -lehti, Uralistika - The World of Finno-Ugric and Samoyed peoples, "Delovoi Saransk" - Internet-julkaisu, Portal "Pro Gorod" (Syktyvkar-Uhta), Aluellinen tiedotustoimisto INFO RM, mediatoimisto Media Comnatel Oy/Radio Satellite Finland Oy.

Natalia Erchovan lähettämät materiaalit on julkaistu seuraavissa lähteissä:

- Evrokatalog.eu julkaisi tiedotteen ennen foorumia 29.9.11 ja 7.10.11
- Venäjän MATR (International Academy of Television & Radio) julkaisi tiedotteen 7.10.11
- Finugor.ru -julkaisi materiaalin 7.10.11
- "Russkiy Mir" – RF valtiollinen säätiö julkaisi tiedotteen 7.10.11 ja 8.10.11
- Lehdistö tiedotteet lähetettiin Radio Satellite Finland Oy / Radio Sputnikin uutisissa ja kulttuuriohjelmassa viikoilla 29, 31, 35, 41 ja 40-44, haastattelut lähetettiin viikoilla 42-44
- "Russkij Mir Litvy" - Liettuan venäläisten yhteisöjen koordinoivan neuvoston portaali, 9.-10.11.11
- "Poslednie novosti Interneta", <http://prosumy.org.ua/>, ukrainalainen Internet-portaali, 7.10.11
- Rurik-lehti (Ruotsi), 5.10.11
- "Svezhie novosti i kino" -portaali, <http://roomkino.ru/>, 7.10.11
- "Nasha Gazeta", Dublin, Irlanti, 27.10.11 (julkaistu ennen foorumia)
- "Russkij Ob'edinitelnyj Sojuz v Kyrgyzstane", 6.10.2011
- Portaali "Budest", Ukraina, Harkov, 7.10.11

Muut lähteet, joissa on käytetty Natalia Erchovan tiedotteita:

- Internet-julkaisu Newstube - 6.10.11
- Venäjän TV-kanava "Kultura" 7.10.11
- Murmanskin hallituksen virallinen portaali, 11.10.11

- "Karelia ofitsialnaja" -Internet-portaali, 12.10.11
- Venäjän Kulttuuriministeriön Internet-portaali, 11.10.11
- "Krasnoe znamja" -Komin tasavallan riippumaton lehti, 5.10.11
- Kulttuuriohjelmien instituutti, <http://www.spbicp.ru/content43>, 30.09.11
- Tiedotustoimisto "MEGA U" (Ural), 10.10.11
- Lasten kulttuuritalo "Rovesnik", Cheboksary, Internet-portaali

Artikkeleita Saranskin kulttuurifoorumista on julkaistu lokakuussa Norjan venäjänkielisessä lehdessä LANDSMANN/"Sootechnestvennik" ja loka-marraskuussa Wienissä, Itävallassa ilmestyvässä venäjänkielisessä lehdessä "Shire krug". Venäjän valtiollinen Pushkin - instituutti "Russkij Jazyk za rubezhom" (Venäjän kieli ulkomailla) -lehti julkaisee artikkelin Saranskin foorumista tammikuussa 2012.

Kirjallisuuslehti LiteraruS julkaisee kulttuuri- ja urheiluministeri Paavo Arhinmäen haastattelun suomenkielisessä numerossa lokakuussa 2011 ja artikkelin kulttuurifoorumista vuoden 2012 ensimmäisessä numerossa;

Materiaalia XII kulttuurifoorumista valokuvien kanssa toimitettiin julkistettavaksi venäjänkieliselle Spektr-lehdelle sekä ITAR-TASS:in "Eho"-lehdelle. Myös Mosaiikki-lehdelle toimitettiin materiaalia julkaistavaksi lokakuun 2011 numeroa varten.

10. Foorumityöryhmien yhteiskokous

Saranskin kulttuurifoorumissa torstaina 6.10. järjestettiin foorumin työryhmien yhteiskokous klo 15.15–16.45. Kokouksen puheenjohtajina toimivat kulttuuri- ja urheiluministeri Paavo Arhinmäki ja Venäjän kulttuuriministeri Aleksandr Avdejev. Puheenjohtajat avasivat kokouksen ja totesivat osanottajat.

Ministerit avasivat kokouksen ja totesivat läsnä olevat venäläisen ja suomalaisen foorumityöryhmän jäsenet sekä muut läsnäolijat.

Suomi-Venäjä-Seuran projektikoordinaattori Olga Kauppinen ja Novgorodin alueen kulttuurikomitean venäläinen koordinaattori Vera Vasiljevna Truhina antoivat katsauksensa Saranskin foorumin organisointiin liittyvistä asioista. Lisäksi Vera Truhina kertoi vuoden 2010 Hämeenlinnan kulttuurifoorumin tuloksista.

Foorumityöryhmien yhteiskokouksessa päätettiin, että seuraava, 13. kulttuurifoorumi järjestetään Joensuussa 3.-6.10.2012. Joensuun kaupungin kulttuurijohtaja Janna Puumalainen kertoi, että Joensuun kaupunki on ylpeä foorumi-isännyydestään ja valmis vastaanottamaan kulttuurifoorumin osanottajat 3.-6.10.2012.

Kokouksessa hyväksyttiin Joensuun kulttuurifoorumin valmisteluajataulu ja todettiin, että valmisteluihin ryhdytään siinä esitetyllä tavalla.

Ministeri Paavo Arhinmäki kertoi yhteistyöryhmän jäsenille, että aikaisemmin 6.10.2011 pidetyssä ministereiden kahdenvälisessä tapaamisessa todettiin niin kahdenvälisen kuin pohjoisen ulottuvuuden kulttuurikumppanuuden perustamiseen tähänneen yhteistyön edenneen hyvin. Pohjoisen ulottuvuuden kulttuurikumppanuuden perustamisesta allekirjoitettiin asiakirja Pietarissa toukokuussa 2010 ja kumppanuuden toiminnasta vastaava sihteeristö perustettiin Pohjoismaiden ministerineuvoston sihteeristön yhteyteen Kööpenhaminaan vuoden 2011 toukokuussa.

Kokouksessa päätettiin, että vuoden 2011 tulosten perusteella ja foorumin partneritoiminnan resurssipohjan vahvistamisen jatkamiseksi vuonna 2012 Suomen opetus- ja kulttuuriministeriö ja Venäjän kulttuuriministeriö korottavat uusien partnerihankkeiden starttirahoitusta. Opetus- ja kulttuuriministeriö valmistelee starttirahoituksen suuruudeksi yhteensä 15 000 euroa ja Venäjän kulttuuriministeriö valmistelee foorumissa syntyville yhteishankkeille yhteensä 700 000 ruplaa starttirahoitusta.

Partnerihankkeiden laadun kehittämiseksi työryhmät päättivät esittää, että yhdellä organisaatiolla on jatkossa mahdollisuus tehdä enintään kolme hanke-ehdotusta ja viisi vastausta yhteen foorumiin. Poikkeustapauksissa voivat foorumikoordinaattorit antaa perustellusta syystä mahdollisuuden tehdä useampia hanke-ehdotuksia.

Kokouksessa todettiin, että vuoden 2013 foorumi-isäntäkaupunkina toimisi Pietari sekä keskusteltiin alustavasti vuodelle 2014 ehdotetusta isäntäkaupungista Suomessa ja päätettiin, että sitä koskeva päätös tehdään Joensuun kulttuurifoorumin yhteydessä.

Raportin laatijat:
Suomi-Venäjä-Seuran
projektikoordinaattori
Olga Kauppinen
Korkeakouluharjoittelijat
Miia Eerikäinen ja
Silja Keränen